

ההיערכות האופטימלית עבור צה"ל חייבת לקיים מרחב-הגנה מינימלי. הערוך בי עורפו של מרחב-ההתקפה מכסימלי. היינו: מרחב-הגנה מינימלי המאפשר יציאה למיתר קפה וניהולה במרחב המכסימלי האפשרי. משתי המבחינות, מרחב ההיערכות הנוכחי של צה"ל בסיני הוא אכסור צבאי ראשית, מרחב הגנה הוא אולי המכסימלי האפשרי שרי בסיני, ומחוייב את הכוחות הסדירים לנהל מילחמה לאורך קווי-הגנה ארוכים נגד אויב היבשה מעליונות כמותית מברעת. שנית, מרחב-ההתקפה מינימלי, והוא מצטמצם והולך כביוון התקפי פה הפיזינציאלי. באיזור ההכרעה היעקרי, תעלת סואץ, אורכו מצטמצם למרחק שבין קנטרה לסואץ ועומקו — עד 40 ק"מ מערבית לתעלה, שכן התקדמות עמוקה מזה לעבר מרכזי האוכלוסיה של מצרים. מנועה מצה"ל מבחינה פוליטית. מבחינה זו קו התעלה עצמו, שלאורכו היה ערוך צה"ל עד מלחמת 73, היווה קריגנה אופטימלי עבור צה"ל. שכן לא זו בלבד שהיה קצר, אלא שנהנה ממכשולי מים מצויין.

מבחינה זו, הקו הירוק" בתים נאים של היערכות מאחורי סיני מפורז, עדיף הן על קו ההיערכות הנוכחית והן על קו ההיערכות לאורך התעלה, אף כי אין הוא קו ההיערכות האופטימלי עבור ישראלי. הקו הירוק" מקיים קו-הגנה קצר יחסית ומאפשר מרחב-התקפי קפה אופטימלי מבחינת צה"ל — כל מרחב סיני עד לתעלת סואץ — יתרונו המכריע על פני שני הקווים האחרים, בכך שהוא מאפשר מירווח אתרעה בפני מיתקפת פתע מצרית.

ההיערכות הנוכחית מיטבה עם המצרים

בור הצבא המצרי, לעומת זאת, ההיערכות האופטימלית חייבת לקיים הן מרחב-הגנה מינימלי והן מרחב-ההתקפה מינימלי, כדי לשמור על צפיפות זירת-הלחימה בכל שלבי הלחימה. לקביעה זו יש להוסיף את ההסתייגות, שההיערכות האופטימלית עבור הצבא המצרי חייבת להתבסס על אותם מרחבי מינימום שרעדין מאפשרים הפעלה סימולטנית של מרבית כוחותיו. שכן, מעבר לסף מסוים עלולה טריטוריה להצטמצם עד-כדי-כך שאין היא מאפשרת עוד הפעלה סימולטנית גיבית של מרבית הכוחות, אלא הפעלה מדורגת בלבד. מכל המבחינות הלדנו מהווה מרחב-ההיערכות הנוכחי של הצבא המצרי עבודה, אם אנו מניחים שמטרות המילחמה של הצבא המצרי מוגי בזות, וכדי לצאת במנצח ממיני תפק" ברווח טריטוריאלי מינימלי. מרחב-ההיערכות הנוכחית מקיים קווי-הגנה קצרים, ומאפשר לצבא המצרי ניהול המילחמה בזירת-הלחימה צפופה ובמערכי-הגנה ערוכים ומתוכננים מראש, תוך אימוץ אסטרטגיה דפנסיונית נכונה מבחינתו.

מבחינת מרחב-ההתקפה, החי ערכות הנוכחית מאפשרת לצבא המצרי הישגים "קלים" כבר כי שלב-הפתחה של המילחמה, ותוך התקדמות מיעורית השומרת על צפיפות שדות-הקרב. עם פירוץ סיני יצטרך הצבא המצרי כדי להשיג הישג כלשהו מעבר לשטחים שהם כבר בתחום הריבונות המצרית — לצאת למיתקפה כוללת, תוך חציית כל שטח סיני וניפוץ היערכותו הקבועה, על כל משמר עיוותיה השונות כפי שהוצגו בכתבה הראשונה בסדרה זו.

למעשה, ההיערכות הנוכחית של צבאות ישראל ומצרים כה "מיטבי" כה" עם המצרים, עד שאילמלא היו הם להוטפים, משיקודים שר"כ, כבוד לאומי, להחזיר את שטחי סיני לידיהם, ואינו פעלו רק משי" מטכ"ל מצרי נבון מציע לסאדאת קולים צבאיים טהורים, היה כל להנציח את ההיערכות הנוכחית, ולהחזיר את צה"ל כבוד במלכודת הפתאים של היערכותו דהיום.

(המשך מעמוד 49)
בות שיווצרו אחרי פירוץ סיני תצטייר כאקט כרוך של תוקי פנות מצרית, מעצם היותה. כרוי כה בתנועת התקדמות לעבר הקו הירוק ובהפרה ברורה של הפירוץ. אם נוסיף לכך את העובדה שהכרעת הצבא המצרי תהיה או אפשרית בתוך גבולות סיני, מבלי לחצות את הקו הי ארום" של התעלה, בהחלט אפשרי שהמע צמות לא תמנעה מצה"ל הכרעה מוחלטת של הצבא המצרי.

לאמור: לא זו בלבד שהיערכות לאורך הקו הירוק, ומאחרי סיני מפורז, עדיפה על היערכותו הנוכחית של צה"ל מבחינה צבאית, אלא שגם מבחינה מדינית — מהווה היערכות זו נקודת-מוצא אידיאלית מבחינת ישראל. מי שנסיונות מדיניות נחשבות כי עיניו כעובדות, רכות" משום שאינן ניינות לקיטלוג בטורי המאזנים של היסטי-הכוחות הצבאיים, עלול למצוא עצמו מנצח בכל הקרבות — אך מפסיד את המילחמה. היערכותו הנוכחית של צה"ל בסיני הופכת, אפוא, את זירת-הלחימה הפוטנציאלית למלכודת-פתאים עבורו, שכן היא מצמצמת את מרחב זירת-הלחימה ומסייעת למצרים להשיג הרוויחה גבוהה של שדות-הקרב, ועל-ידי כך מאפשרת להם ניצול יתרונם הכמותי ומניעת צה"ל ממיצוי-עליונותו בקרבות-תנועה.

הקו הירוק: מרחב

התקפת אופטימלי

בינתוח זה לא התייחסתי לשתי תפיסות אפשריות אחרות לניהול המילחמה הבאה, בהיוון מפורכות מעיקרן. על-פי תפיסה אחת יסגל לו צה"ל אסטרטגיה דפנסיונית, שבה יגן הגנה קשיחה על הטריטוריות שבידיו, תוך ניצול עליונותו בקרבות-תנועה ברמה הטקטית בלבד. על אסטרטגיה זו אין להרבות במילים, בהיותה מירשם-התבוסה הוודאי ל"מעטים".

שכן, גם אם נכון הוא שברמה הטקטית זקוקה ההתקפה לעליונות כמותית (על-פי התפיסה הקלאסית: עליונות של 3 ל-1), הרי ברמה האסטרטגית זקוקה דווקא הרי הגנה לעליונות כמותית, כדי לעמוד בפני מאמצי-ההתקפה עיקריים המושחתים על ריכוזי-כוחות גיזרתיים.

התפיסה השנייה לניהול המילחמה הבאה היא זו שניתן לאפינה כאסטרטגיה של "טיהור שטח". על-פי תפיסה זו ישאף צה"ל לעקור את הכוחות המצריים מטריות שעליהן ישלטו בשלבי-הפתחה של המילחמה תוך תנועת-מכשך רצופה שבה יטהר השטח, מטר אחר מטר, מכל נוכחות מצרית. אסטרטגיה זו כרוכה במחירי-דמים בלתי-נסבל, ואינה הולמת את משי-אביה האנושיים של ישראל.

כל התפיסות האלטרנאטיביות לניהול מילחמה עתידית בסיני מעמידות את צה"ל בפני דילמות המורות, ולא משום שהשתנו נתונים בסיסיים כמאזן-הכוחות בין ישראל ומצרים — כגון צימצום דראסטי בפער האיכותי שבין צה"ל לצבא המצרי — אלא משום שתפיסות אלה הן נגזרות של הרי ערכות נחותה ומזועזעת.

מי שבא לאפיין את ההבדל שבין מילחמת 56 ו-67 למלחמת 73 על-ידי האמירה כי בראשונות ישראל היא שפתחה במילחמה ואילו באחרונה פתחו המצרים, חייב להוסיף ולומר, כי את ההפתעה שבה נתפסה ישראל ב-73 יש לזקוף לחובת ההיערכות על גבול התעלה, שלא החזירה שום מירווח אתרעה.

מי שישיר שירייה-הדד בשבב אחי זקת שיטחי סיני, חייב להוסיף ולומר כי ישראל מנועה מניצול שטחים אלה לצורך ניהול קרבי-השהייה-הנסיגה. מי שטופח על כרי פו מתוך שימחה על הרחקת זרית-הלחימה בסיני מזב המדינה, חייב להוסיף ולומר כי בכך הוא נופה על צה"ל ניהול מילחמה כי שדות-קרב רוויים, המונעים ממנו מיצוי יתרונותיו בקרבות-התנועה.

אם קביעותינו ביחס להשפעת צפיפות זירת-הלחימה בסיני על מרכיבי העוצמה של הצדדים תקפות, הרי יש השלכות ישירות על מרחב-ההיערכות האופטימלי עבור כל צד.

נעלי Merano
תל אביב, רח' הרצל 142, טלפון 82 76 80
וחנויות מובחרות ברחבי הארץ

כמה פעמים נסית להפטר מהם - לא הצלחת??
אנחנו נחסל את הז'וקים!
נסי פעם אחת את הדרך המודרנית והבטוחה להשמדת הז'וקים
לאחר חיטוי שלנו (שאורך כ-1/2 שעה) את מקבלת תעודת אחריות לשנה. לא יהיו יותר ז'וקים בביתך!
ר"ג, מודיעין 18, טל. 790114-5-6 • אילת: טל. 059-3012
חיתר משי הבריאות: 21, רשי טפס 481/75

רובקס המתנה היפה ביותר

ארומוזר ציפוי דלתות וקירות